

องค์ความรู้ที่ได้จากการเข้าอบรม การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน

(Work-integrated Learning : WiL)

ระหว่างวันที่ 18-19 พฤษภาคม 2559

โรงแรมกรีนเนอริตี้รีสอร์ท จังหวัดนครราชสีมา

การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning : WiL) เป็นกรณีหนึ่งของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ช่วยให้ นักศึกษามีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ได้รู้จักชีวิตที่แท้จริงของการทำงานก่อนสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้องค์กรผู้ใช้บัณฑิต และสถาบันอุดมศึกษายังได้รับประโยชน์ในเชิงความร่วมมือและการพัฒนาปรับปรุงงานและหลักสูตรฯ แม้ว่า WiL จะมีประโยชน์อย่างยิ่งตามที่กล่าวมาแล้วก็ตาม กลับไม่มีรูปแบบของ WiL ที่ชัดเจนซึ่งสามารถสรุป WiL ได้เป็น 9 รูปแบบ

1. การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience)
2. การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course)
3. สหกิจศึกษา (Cooperative Education)
4. การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing)
5. หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University Course)
6. พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Traineeship or Apprenticeship)
7. การบรรจุให้ทำงาน หรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum)
8. ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork)
9. การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship) ซึ่งการเข้าอบรม

สามารถถอดองค์ความรู้ เช่น การจัดการเรียนรู้ทางวิชาการ (Academic) กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือการฝึกประสบการณ์ (Professional), การพัฒนาหลักสูตรสู่ความพร้อมในการปฏิบัติ, กระบวนการกับการพัฒนาเชิงพื้นที่, และการพัฒนาศักยภาพสู่การทำงานอย่างวิชาชีพ ซึ่งในแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

การจัดการเรียนรู้ทางวิชาการ (Academic) กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือการฝึกประสบการณ์ (Professional)

จากการเข้าร่วมรับการอบรมการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning : WiL) ทำให้มองเห็นว่า การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันไม่สามารถที่จะแยกส่วนระหว่างวิชาการกับการปฏิบัติออกจากกันได้จำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงประสานความเป็นวิชาการสู่ภาคปฏิบัติ ซึ่งภาควิชาการนั้นทางคณะฯ ได้จัดให้ผู้สอนได้ดำเนินการยัดนักศึกษากลับมาสู่ศูนย์กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในแต่ละศาสตร์สาขาวิชาอย่างเต็มศักยภาพ และต้องให้เกิดผลลัพธ์คือสามารถที่จะมีทักษะในการทำงานที่เรียกว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือการฝึกประสบการณ์ ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์และคณะมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ได้ดำเนินการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ทางวิชาการ กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแต่ละ สาขาวิชาอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการองค์ความรู้กับพื้นที่ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ พร้อมกับภาคส่วนราชการและเอกชน ในการนำนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ทาง วิชาชีพทั้งนี้ จากการเข้าอบรม ทำให้มองเห็นว่า WIL เป็นการผสมผสานกลั่นกันระหว่างประสบการณ์ทำงาน ทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน อาจอยู่ในรูปของการศึกษาวิจัย การฝึกงาน สหกิจศึกษา การฝึกงาน สหกิจศึกษา การทำงานเพื่อสังคม การทำงานในสถานประกอบการหรือการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ เป็นสถานการณ์ที่รวมเอาการเรียนรู้อะไรในเชิงวิชาการ (Academic) กับวิชาชีพ (Professional) เข้า ด้วยกันภายใต้สภาพแวดล้อมของการทำงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรของนักศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสู่ความพร้อมในการปฏิบัติ

จากการเข้าอบรม WIL สิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนให้ WIL ประสบความสำเร็จนั้นคือ การส่งเสริมให้ หลักสูตรในสาขาวิชาในคณะได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบ WIL ในการส่งเสริมให้ นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ตรง ทางคณะฯ ได้มอบหมายให้หลักสูตรพัฒนาระบบการใช้ WIL เป็นตัว ขับเคลื่อน โดยทางคณะฯ ได้ประชุมอาจารย์ทุกท่านในการจัดการศึกษาแบบ WIL โดยกระบวนการขับเคลื่อน คือหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรได้ดำเนินการพัฒนาระบบการพัฒนาเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ตาม วิชาชีพของตน ทั้งนี้ในการพัฒนาหลักสูตรสู่ความพร้อมในการปฏิบัติต้องดำเนินการแบบ PDCA ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การบริการวิชาการ โดยต้องเกิดความร่วมมือกับ ภาครัฐและเอกชน ที่ผ่านมา ทางคณะฯ ได้ตกลงความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษา โดยให้แต่ละหลักสูตรได้พัฒนาระบบการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การบริการวิชาการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ และรวมถึงการทำงานวิจัยร่วมกันในพื้นที่

กระบวนการกับการพัฒนาเชิงพื้นที่

กระบวนการกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ ซึ่งเป็นจุดสำคัญของทางคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และ เป็นรูปแบบที่ทางคณะฯ ได้ดำเนินการภายใต้การพัฒนาแบบกระบวนการในเชิงพื้นที่ โดยคณะฯ ได้มอบ แนวทาง เช่น 1. ต้องมีการผสมกลมกลืน มีจุดร่วม และหลอมรวมกันระหว่างความรู้ทางทฤษฎีที่ได้จากการ เรียนในห้องเรียนกับประสบการณ์ทำงานหรือฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพนอกห้องเรียน 2. ต้องเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาในหลักสูตร 3. ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมของการทำงานจริง 4. งานที่ฝึกปฏิบัติเป็นงานที่มีคุณภาพ หรือสามารถพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาได้จากการเข้าอบรม WIL ทำให้สามารถส่งเสริมและดึงศักยภาพของ หลักสูตรและนักศึกษาสู่ตลาดแรงงานได้

การพัฒนาศักยภาพสู่การทำงานอย่างวิชาชีพ

การพัฒนาศักยภาพสู่การทำงานอย่างวิชาชีพถือเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning : WIL) เป็นอย่างยิ่ง เพราะนักศึกษาแต่ละคนที่เข้าเรียนในแต่ละหลักสูตรมีความแตกต่างกัน ซึ่งทางคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความหลากหลายทางสาขาวิชา การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาสู่การทำงานอย่างวิชาชีพจึงเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่ง WILเป็นรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experimental Learning) เป็นการศึกษาที่เน้นประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (Work-based Learning)สร้างความสัมพันธ์และร่วมมือเชิงลึกระหว่างสถานศึกษา กับสถานประกอบการและช่วยให้นักศึกษามีโอกาสประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะวิชาชีพ ได้เรียนรู้ชีวิตการทำงานจริงก่อนสำเร็จการศึกษาโดยทางคณะฯ ได้ส่งเสริมและจัดการพัฒนาศักยภาพออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1. ประสบการณ์การทำงานแบบมีโครงสร้าง (Structured Work Experiences) ได้แก่ การให้นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์ การฝึกงาน การฝึกภาคสนาม ผู้ช่วยวิจัย 2. ประสบการณ์การทำงานแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Work Experiences) ได้แก่ งานอาสาสมัคร การให้ความรู้ในโรงเรียน และการทำงานร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่น เป็นต้น